

Nytt inom social- och hälsovård år 2021

Det nya året kommer med goda nyheter. Sjukskötarmottagningen inom primärvården blir avgiftsfri och inom äldre vården träder en bindande vårddimensionering i kraft.

Goda nyheter var precis vad vi behövde, för förra året med coronaepidemin har varit utmanande för många. Lyckligtvis ger vaccinet hopp om något bättre.

De största ändringarna rör klientavgiftslagen, som börjar tillämpas allmänt i juli, men i fråga om hälso- och sjukvårdens klientavgiftstak först i början av år 2022. I och med den kommer till exempel sjukskötarmottagningen inom primärvården och poliklinikbesök för personer under 18 år att vara avgiftsfria tjänster.

Hälso- och sjukvårdens årssjälvrisk förblir 683 euro. När de betalda klientavgifterna som omfattas av avgiftstaket uppgår till denna summa, är tjänster som omfattas av taket avgiftsfria under resten av året.

Lagändringen innebär att fler tjänster än tidigare inom hälso- och sjukvården räknas in i avgiftstaket, till exempel munhälsovård, terapi samt tillfällig hemsjukvård och hemsjukhusvård. Framdeles kommer även klientavgifter som betalats som utkomststöd att ackumulera avgiftstaket.

Dessvärre måste den som är sjuk fortfarande själv följa med när avgiftstaket uppnås. Däremot underlättas uppföljningen av att det framdeles ska framgå av klientavgiftsfakturan om fakturan ackumulerar avgiftstaket.

Man uppskattar att nästan en halv miljon finländares klientavgifter minskar jämfört med idag tack vare reformen. Detta gläder oss här på Reumaförbundet, för vi har under flera års tid lobbats för att minska kostnaderna för sjukdom. Vi har bland annat gett vårt utlåtande om denna klientavgiftslag både till ministeriet och riksdagen.

Under de senaste åren har man i Finland flitigt debatterat läget inom äldre vården. Nu är personaldimensioneringen i långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig institutionsvård för äldre reglerad i lag. Hittills har dimensioneringen endast styrts genom en kvalitetsrekommendation. Personaldimensioneringen stiger gradvis. För närvarande är minimi 0,5 anställda per klient. När övergångsperioden löper ut den 1 april 2023 är minimi minst 0,7 anställda per klient.

Ändringar har också trätt i kraft i FPA:s förmåner. Förmåner bundna till folkpensionsindex har höjts med 0,4 %. Årssjälvriskerna för läkemedelskostnader, det så kallade läkemedelstaket, steg en aning till 579,78 e. När årssjälvriskerna överskrids, betalar man under resten av året bara 2,50 euro för varje ersättningsgillt läkemedelspreparat.

På grund av coronaepidemin har man gjort ändringar i en del arbetslöshetsförmåner och i stöden för studerande. Dessutom har FPA från och med detta år ersatt coronatest som utförts inom den privata hälso- och sjukvården med 100 e. Tidigare var ersättningen 56 euro.

Studenternas hälsovårdsstiftelse (SVHS) började från och med detta år förutom högskolestuderande även betjäna yrkeshögskolestuderande. Dessutom kommer studerandena nu att kunna få ersättning för resor till sådan primärvård som SVHS tillhandahåller. Ansvaret för att ordna studerandehälsovård för högskolestuderande övergick till FPA.

Social- och hälsovårdsreformen framskrider och behandlas i riksdagen i januari i skrivande stund. Om reformen godkänns, ska det i Finland skapas 21 välfärdsområden som tar över social- och hälsovården samt räddningsväsendet från kommuner och kommunförbund. Enligt en

särlösning för Nyland kommer det att bildas fyra välfärdsområden i Nyland. Om tidtabellen för reformen håller, kommer en del lagar att träda i kraft redan i juli detta år.

Med önskan om god hälsa och ett positivt sinne under detta år!

Miranna Seppälä

expert inom social- och hälsovårdspolitik

Reumaförbundet